42216 - پەيغەمبەرلەرنىڭ خاتالىقتىن خالىيلىقى

سوئال

مەن ئەقدە توغرىسدا سوئال سورىماقچىمەن . يەنى ، پەيغەمبەرلەرنىڭ گۇناھ سادىر قىلغانلىقىغا ھەمدە ئۇلارنىڭ خاتالىقتىن خالىي ئەمەسلىكىگە ئىشىنىش ئەقىدىمىزنىڭ بىر قىسىمىمۇ ؟

تەپسىلى جاۋاپ

مەدھىيە ئاللاھقا بولسۇن

پەيغەمبەرلەر بولسا ئىنسانلارنىڭ تاللانغانلىرى ، ھەمدە ئاللاھقا نىسبەتەن مەخلۇقاتلارنىڭ ئەڭ ھۆرمەتلىكى بولۇپ ، ئاللاھ ئۇلارنى ئىنسانلارغا بىر ئاللاھتىن باشقا ھەقىقى ئىلاھ يوق دېگەن چاقىرىقنى يەتكۈزۈشكە تاللىدى . ھەمدە ئۇلارنى ئۆزى بىلەن مەخلۇقاتلىرى ئوتتۇرىسدا ئۆزىنىڭ قانۇنىنى يەتكۈزۈشكە ۋاستە قىلدى . ئۇلار ئاللاھ تەرەپتىن يەتكۈزۈشكە بۇيرۇلغان .

ئاللاھ مۇنداق دېگەن :« ظذلارغا كعتابنع، هئكمةتنع ۋة صةيغةمبةرلعكنع ظاتا قعلدذق،ظةضةر بذ مذشرعكلار ظذلارنع(يةنع كعتاب،هئكمةت ۋة صةيغةمبةرلعكنع)ظعنكار قعلسا, ظذلارنع ظعنكار قعلمايدعغان باشقا بعر قةۋمضة تاصشذرعمعز .» [ئەنئام(چاھارپايلار) : 89]

پەيغەمبەرلەر ئىنسان بولۇشى بىلەن ، ئۇلارنىڭ ۋەزىپىسى ئاللاھ تىن ئەلچىلىكنى يەتكۈزۈش . شۇڭلاشقا خاتالىقتىن خالى بولۇش مەسىلىسى ئىككى ئەھۋالغا مۇناسىۋەتلىك :

1-دىننى يەتكۈزۈشتە خاتالىقتىن خالى بولۇش

2- ئىنسان خاتالىقلىرىدىن خالى بولۇش

بىرىنچى : بىرىنچى ئىشقا نىسبەتەن ، پەيغەمبەرلەر ئاللاھتىن ئەلچىلىكنى يەتكۈزۈشتە خاتالىقتىن خالى بولۇپ ، ئۇلار ئاللاھ ئۇلارغا چۈشۈرگەن ھەرقانداق نەرسىنى يۇشۇرمايدۇ ، ھەمدە ئۆز ئىچىدىن بىر نەرسە قىتىۋالمايدۇ .

ئاللاھ پەيغەمبىرى مۇھەممەدكە(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) مۇنداق دېگەن : « ظع صةيغةمبةر! صةرۋةردعضارعث تةرعصعدعن ساثا نازعل قعلعنغان ظةهكاملار نعث هةممعسعنع يةتكىزضعن، ظةضةر تولذق يةتكىزمعسةث ،اللّٰه تاصشذرغان ۋةزعصعنع ظادا قعلمعغان بولعسةن.اللّٰه سعنع كعشعلةرنعث زعيانكةشلعكعدعن ساقلايدذ.اللّٰه هةقعقةتةن كاصعر قةۋمنع هعدايةت قعلمايدذ . » [مائىدە](داستىخان) : 67]

«ظةضةر ظذ بعزنعث نامعمعزدعن يالغاننع توقذيدعغان بولسا[44] ، ظةلۋةتتة ظذنع قذدرعتعمعز بعلةن جازالايتتذق[45] . ظاندعن ظذنعث ظاساسي قعزعل تومذرعنع كئسعص تاشلايتتذق[46] . سعلةردعن هئحبعر ظادةم ظذنع قوغداص قالالمايتتع. »

[هاققه: 44-47]

«ئۇ غەيىپ(بىلىمنى) يەتكۈزۈشتە بېخىل ئەمەس .» [تەكۋىير: 24]

پېشۋا ئابدۇرراھمان بىن سەئىدىي(ئاللاھ ئۇنىڭغا رەھىم-شەپقەت قىلسۇن) بۇ ئايەتنىڭ تەپسىرى ھەققىدە مۇنداق دېگەن : " ئۇ ئاللاھ ئۇنىڭغا ۋەھى قىلغان نەرسىگە بېخىللىق قىلمايدۇ . يەنى بىر قىسمىنى يوشۇرمايدۇ ، بەلكى ئۇ ئاسمان ۋە زېمىن كىشىلىرىنىڭ ئىشەنچىلىكى بولۇپ ، پەرۋەردىگارىنىڭ ئەلچىلىكىنى ئوچۇق يەتكۈزدى . ئۇ ئۇنىڭدىن مەيلى باي ياكى نامرات بولسۇن ، ئەمەلدار ياكى پۇقرا بولسۇن ، ئەر ياكى ئايال بولسۇن ، شەھەرلىك ياكى كۆچمەن بولسۇن ھېچكىمگە ھېچنىمىنى تۇتۇۋالمىدى . شۇڭلاشقا ئاللاھ ئۇنى بىر ساۋاتسىز ، بىلىمسىز مىللەتكە ئەۋەتتى . ھەمدە ئۇ تاكى ئۇلار يېتىشكەن ئالىم بولمىغىچە ، بىلىمدا ۋايىغا يەتمىگىچە ئۆلمىدى . . . " تۈگىدى .

شۇڭا پەيغەمبەر پەرۋەردىگارىنىڭ دىنىنى يەتكۈزۈشتە چوڭ ياكى كىچىك بولسۇن قىلچىلىك خاتالىق سادىر قىلمىدى . بەلكى ئۇ ئۇلۇغ ئاللاھنىڭ دائىملىق ساقلىشىدا بولۇپ كەلدى .

ھۆرمەتلىك پېشۋا ئابدۇل ئەزىيز بىن باز (ئاللاھ ئۇنىڭغا رەھىم-شەپقەت قىلسۇن) [ئىبنۇ باز فەتىۋالىرى ، 6-ج ، 371-ب] تە مۇنداق دېگەن :

" بارلىق مۇسۇلمانلار پەيغەمبەرلەرنىڭ ، بولۇپمۇ مۇھەممەدنىڭ(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئاللاھتىن يەتكۈزگەن نەرسىلىرىدە خاتالىقتىن خالى ئىكەنلىكىگە بىردەك بىرلىككە كەلدى .

ئاللاھ مۇنداق دېگەن : **« ساقعغان يذلتذزلار بعلةن قةسةمكع[1] ، سعلةرنعث هةمراهعثلار (يةنع مذهةممةد ظةلةيهعسسالام) ضذمراه بولمعدع ۋة يولدعن ظاداشمعدع[2] . (ظذ) ظأز نةصسع خاهعشع بويعحة سأزلعمةيدذ[3] . صةقةت ظذنعثغا نازعل قعلعنغان ۋةهينعلا سأزلةيدذ[4] . ۋةهيعنع ظذنعثغا كىحلك صةرعشتة (جعبرعظعل) تةلعم بةردع .»**

[نەجم(يۇلتۇز) : 1-5]

پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئاللاھتىن يەتكۈزگەن بارلىق نەرسىلەردە سۆز بولسۇن ،ئىش-ھەركەت ۋە ئۇ تەستىقلىغان نەرسىدە بولسۇن خاتالىقتىن خالى . بۇ ھەقتە ئالىملار ئارىسىدا ھېچقانداق تالاش-تارتىش يوق . " تۈگىدى .

ئۇممەت ئەلچىلەرنىڭ ئەلچىلىكنى يەتكۈزۈشتە خاتالىقتىن خالى بولۇپ ، ئۇلار ئاللاھ ئۇلارغا ۋەھى قىلغان نەرسىدە كۆچتىن قالدۇرۇلغانلىرىدىن باشقىسىنى ئۇنتىمايدۇ دەپ بىرلىككە كەلدى . ھەمدە ئاللاھ ئۇنى ئەلچىسىگە ئوقۇپ بېرىشكە ، شۇنىڭ بىلەن ئاللاھ ئۇنىڭدىن ئۇنتۇلدۇرۇشنى خالىغاندىن باشقىسىنى ئۇنتىماسلىققا كاپالەت بەردى . ھەمدە پۈتكۈل قۇرئاننى ئۇنىڭ قەلبىدە ساقلاشقا كاپالەت بەردى . ئاللاھ مۇنداق دېگەن : **« ساڭا (قذرظاننع) ظوقذتعمعز، الله (نةسخع) قعلماقحع بولغان نةرسعدعن باشقعنع ظذنتذمايسةن. »** [ئەئىلا(ھەممىدىن يۈكسەك): 7]

«ظذنع توصلاش ۋة ظوقذص بئرعش بعزنعث مةسظولعيتعمعزدذر(17).ساڭا ظذنع ظوقذص

بەرضعنعمزدة(يةنع جعبرعظعل ساثا ظوقذص بةرضةندة)ظذنعث ظوقذشعغا ظةضةشكعن .»

[قىيامەت : 17-18]

ئىسلام پېشۋاسى(فەتۋالار توپلىمى، 18-ج، 7)دە مۇنداق دىگەن :

پەيغەمبەرلەرنىڭ پەيغەمبەرلىكىنى كۆرسىتىدىغان ئايەتلەر ئۇلارنىڭ ئاللاھتىن يەتكۈزگەن ئۇلارنىڭ ئاللاھتىن يەتكۈزگەن نەرسىلەردە خاتالىقتىن خالىلىقىنى كۆرسىتىدۇ . شۇڭا ئۇلارنىڭ بەرگەن خەۋەرلىرى پەقەتلا راست . مانا بۇ پەيغەمبەرلىكنىڭ مەنىسى . ھەمدە بۇ ئاللاھنىڭ ئۇلارغا غەيبى ئىشلارنى خەۋەر قىلىدىغانلىقى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇنى كىشىلەرگە خەۋەر قىلىدىغانلىقىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ . شۇڭا ئەلچى كىشىلەرنى دەۋەت قىلىشقا ھەمدە ئۇلارغا پەرۋەردىگارىنىڭ ئەلچىلىكىنى يەتكۈزۈشكە بۇيرۇلغان . " تۈگىدى .

ئىككىنچى : پەيغەمبەرلەرنىڭ كىشىلەرگە ئوخشاش خاتالىق سادىر قىلىدىغانلىقىغا كەلسەك ، ئۇ ئىككى خىل ئەھۋالغا ئىگە :

1- ئۇلاردىن چوڭ گۇناھلارنىڭ سادىر بولماسلىقى :

چوڭ گۇناھلار پەيغەمبەرلەردىن ھەرگىز سادىر بولمايدۇ ھەمدە ئۇلار چوڭ گۇناھلاردىن ساقلانغان ، مەيلى پەيغەمبەرلىكتىن بۇرۇن ياكى كېيىن بولسۇن .

ئىسلام پېشۋاسى ئىبنۇ تەيمىيە (فەتۋالار توپلىمى ، 4.ج 319) دا مۇنداق دىگەن :

" پەيغەمبەرلەرنىڭ كىچىك گۇناھلاردىن ئەمەس، چوڭ گۇناھلارنى ئۆتكۈزۈشتىن ساقلانغانلىقى توغرىسىدىكى قاراش كۆپلىگەن ئىسلام ئالىملىرى ۋە بارلىق مەزھەپلەرنىڭ قارىشى . ۋە شۇنىڭدەك تەفسىرشۇناسلار ، ھەدىسشۇناسلار ۋە فىقھشۇناسلارنىڭ قارىشى . ئەمەلىيەتتە ، پىشقەدەملەر ، ئىماملار ، ساھابىلەر ، تابىئىينلار ھەمدە ئۇلارغا ئەگەشكەنلەردىن پەقەت مۇشۇ قاراشقا مۇۋاپىق كېلىدىغان بايان نەقىل قىلىنغان . " تۈگىدى .

2- ئەلچىلىكنى يەتكۈزۈش ۋە ۋەھيي بىلەن مۇناسىۋەتسىز ئىشلار :

كىچىك گۇناھلارغا كەلسەك ، بۇلار ئۇلاردىن ياكى بەزىلىرىدىن بەزىدە سادىر بولغان . شۇڭلاشقا كۆپچىلىك ئالىملار ئۇلار كىچىك گۇناھلاردىن خالى ئەمەس دىگەن قاراشتا . بىراق ئۇلاردىن سادىر بولغاندا ، ئۇلار ئۇنى داۋاملاشتۇرىۋەرمىگەن . بەلكى ئاللاھ ئۇلارغا ئۇنى كۆرسىتىپ بەرگەن ھەم ئۇلار ئۇنىڭدىن تەۋبە قىلىشقا ئالدىرىغان .

ئۇلاردىن كىچىك گۇناھلارنىڭ سادىر بولغانلىقى ھەمدە ئۇلارنىڭ ئۇنى داۋاملاشتۇرمىغانلىقىنىڭ دەلىلى : ئاللاھنىڭ ئادەم ھەققىدىكى سۆزى : « ظادةم صةرؤةردعضارعنعث(ظةمرعضة)خعلاصلعق قعلدع،شذ نعث بعلةن ظذ ظازدع·{121}·.ظاندعن صةرؤةردعضارع ظذنع تاللعدع، ظذنعث تةؤبعسعنع قوبذل قعلدع ؤة ظذنع هعدايةت قعلدع .» [تاھا : 121-122] بۇ بولسا ئادەمدىن گۇناھنىڭ سادىر بولغانلىقى ، بىراق ئۇنىڭ ئۇنى داۋاملاشتۇرمىغانلىقى ھەمدە ئۇنىڭ ئاللاھقا تەۋبە قىلغانلىقىنىڭ دەلىلى .

يەنە مۇنۇ سۆزى : « مذسا ظئيتتع:« بذ شةيتاننعث ظعشعدذر،شبهعسعزكع،شةيتان ظازدذرغذحع ظاشكارا دىشمةندذر »·{15}·.مذسا ظئيتتع:« صةرؤةردعضارعم!مةن هةقعقةتةن ظأزةمضة زذلذم قعلدعم.ماثا

مةغصعرةت قعلغعن » .اللّٰه ظذنعثغا مةغصعرةت قعلدع،اللّٰه هةقعقةتةن ناهايعتع مةغصعرةت قعلغذحعدذر،ناهايعتع مئهرعباندذر .» [قەسەس(ھېكايىلەر) : 15-16]

مۇسا (ئۇنىڭغا ئامانلىق بولسۇن) گۇناھنى تونۇدى ھەمدە ھىلىقى مىسىرلىقنى ئۆلتۈرۈۋەتكەندىن كېيىن ئاللاھتىن كەچۈرۈم سورىدى ، ھەمدە ئاللاھ ئۇنىڭ گۇناھىنى كەچۈرۈۋەتتى .

ئۇنىڭ مۇنۇ سۆزى : **« صةرؤةردعضارعدعن مةغصعرةت تةلةص قعلدع، سةجدعضة باردع. (اللةغا) تةؤبة قعلدع[24] . بعز ظذنعث خاتالعقعنع ظةصذ قعلدذق، ظذ بعزنعث دةرضاهعمعزدا ظةلؤةتتة يئقعنلعققا ؤة ياخشع ظاقعؤةتكة ظعضة بولعدذ .»**

[ساد: 23-24] داۋۇدنىڭ گۇناھى بولسا ئىككىنچى دەۋاگەرنىڭ ئىگىۋالىنى ئاڭلىماستىن ھۆكۈم قىلىشقا ئالدىرىشى ئىدى .

ھەمدە پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد قۇرئامدا تىلغا ئېلىنغان بىر نەچچە ئىشلاردا پەرۋەردىگارى تەرىپىدىن ئەيىپلەنگەن . ئۇلاردىن :

ئۇنىڭ مۇنۇ سۆزى : **« ظع صةيغةمبةر! نئمة ظعحسن اللة ساثا هالال قعلغان نةرسعنع ظاياللعرعثنعث رازعلعقعنع تعلةش يعزعسعدعن هارام قعلعسةن، اللة ناهايعتع مةغصعرةت قعلغذحعدذر، ناهايعتع مئهرعباندذر .»**

[تەھرىيم(ھارام قىلىش) : 1]

بۇ ئۇنىڭ بەزى ئاياللىرى ھەققىدىكى ھەممىگە مەشھۇر ھېكايىنى كۆرسىتىدۇ .

شۇنىڭدەك ، ئاللاھ پەيغەمبەرنى بەدرى جەڭىدىكى ئەسىرلەر توغرىسىدا ئەيىپلىگەن .

مۇسلىم سەھىيھىدە (4588) نەقىل قىلىدىكى ، ئىبنۇ ئەبباس مۇنداق دىگەن : " ئەسىرلەر ئەسىرگە ئېلىنغاندا ، ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئەبۇ بەكرى بىلەن ئۇمەرگە(ئاللاھ ئۇلاردىن رازى بولسۇن) : **« بۇ ئەسىرلەرگە قانداق قارايسىلەر ؟»** دىدى . ئەبۇ بەكرى : " بۇلار سىنىڭ بىر نەۋرە قېرىنداشلىرىڭ ھەم تۇغقانلىرىڭ . مەن ئۇلاردىن تۆلەم ئېلىش كېرەك دەپ قارايمەن . شۇندا ئۇ بىزگە كاپىرلارغا قارشى كۈچ-قۇۋۋەت بېرىدۇ . ھەم ئاللاھ ئۇلارنى ئىسلامغا يېتەكلىشى مۇمكىن . " دىدى . ئاللاھ ئەلچىسى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) : **« سەن قانداق قارايسەن ، ئى ئىبنۇ خەتتاب؟ »** دىدى . ئۇ : " مەن: ياق ، ئاللاھ بىلەن قەسەمكى ، ئى ئاللاھ ئەلچىسى ! مەن ئەبۇ بەكرى قارىغاندەك قارىمايمەن . مەن ئۇلارنى بىزگە تاپشۇرساڭ ، ئۇلارنىڭ بويىنىغا ئۇرساق دەپ قارايمەن . ئۇقەيىلنى ئەلىگە تاپشۇرغىن ، ئۇ ئۇنىڭ بويىنىغا ئۇرسۇن . ۋە پالانىنى-ئۇمەرنىڭ تۇغقىنى ، ماڭا تاپشۇرغىن ، ئۇنىڭ بېيىنىغا ئۇراي . چۈنكى بۇلار كاپىرلىقنىڭ رەھبەرلىرى ۋە كاتتىلىرى ، دىدىم" دىدى . ئاللاھ ئەلچىسى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئەبۇ بەكرىنىڭ دىگىنىنى ياقتۇرۇپ ، مىنىڭكىنى ياقتۇرمىدى . ئىككىنچى كۈنى مەن كەلسەم ، ئاللاھ ئەلچىسى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ۋە ئەبۇ بەكرى يىغلاپ ئولتۇرۇپتۇ . مەن : " ئى ئاللاھ ئەلچىسى ، ماڭا دىگىنە ، سەن ۋە ھەمرىيىڭنى نىمە يىغلاتتى ؟ ئەگەر يىغلاشقا تېگىشلىك ئىش بولسا مەنمۇ

سلەر بلەن يغلايمەن . ئەگەر ئۇنداق ئىش بولمسا ، سلەرنڭ يغاڭلارغا يغلشپ برىمەن . " دىدىم . ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنڭ تەرىپلشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) : « مەن ھەمرالىرىڭنىڭ تۆلەم ئىلىشى سەۋەپلىك ماڭا كۆرستلگەن ئازاپقا يغلاۋاتىمەن . ئۇ ماڭا مۇشۇ دەرەختكە ئوخشاش يقىن قىلىندى ، ئۇ پەيغەمبەرگە يقىن بىر دەرەخ ئىدى . ھەمدە ئاللاھ : « صةيغةمبةرضة زئمعندا دىشمةنىع كأصرةك ظألترمةي تذرذص(يةنع مذشرعكلعكنعث هةيؤعسعنع يوقعتعص،ظعسلامغا قذؤؤةت بةرمةي تذرذص)،ظةسعرلةردعن فعدعية ظئلعش لايعق ظةمةس ظعدع.(ظع مأمعنلةر!سعلةر فعدعية ظئلعش بعلةن)دذنيا مةنصةظةتعنع كأزلةيسعلةر،اللّٰه سعلةرضة ظاخعرةتنع(يةنع ظاخعرةتنعث ساؤابعنع)تعلةيدذ.اللّٰه غالعبتذر, هئكمةت بعلةن ظعش قعلغذحعدذر{67}.اللّٰه نعث(ظوحذق حةكلةنمعضةن ظعشنع قعلغانلارنع جازالعماسلعق دئضةن)هأكمع ظةزعلعسع بولمعسا ظعدع،(ظةسعرلةردعن)فعدعية ظالغانلعقعثلار ظحىن ظةلؤةتتة زور ظازابقا دذحار بولاتتعثلار{68}.(ظع جعهاد قعلغذحعلار جاماظةسع!)غةنعمةت ظالغان نةرسةثلارنع هالال ؤة صاك بعلعص يةثلار،اللّٰه (نعث ظةمرعضة مذخالعصةتحعلعك قعلعش)دعن قورقذثلار.اللّٰه هةقعقةتةن مةغصعرةت قعلغذحعدذر، (بةندعلعرعضة)مئهرعباندذر .» [ئەنفال(غەنىمەتلەر) : 67-69] ئايەتلەرنى چۈشۈرۈپ ، ئۇلارغا غەنىمەتنى ھالال قىلدى .

بۇ ھەدىيستىن شۇ ئىنىقكى ، پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) نىڭ ئەسىرلەردىن تۆلەم ئىلىشنى تاللىشى ساھابىلىرى بىلەن كېڭەشكەندىن كىيىن ، ئۆزىنىڭ ئىجتىھادى بىلەن بولغان ، ھەمدە ئۇ ھەقتە ئاللاھتىن ۋەھىيگە ئىرىشمىگەنىدى .

ئۇنىڭ مۇنۇ سۆزى : « **تەرىنى تۈردى ، ۋە يۈزىنى ئۆرۈۋالدى . چۈنكى ئۇنىڭ قېشىغا بىر ئەما كەلدى .** » [ئەبەسە(تەرىنى تۈردى) : 1-2]

بۇ ھەممىگە تونۇشلۇق ئىسىل ساھابە ئابدۇللاھ بىن ئۇممۇ مەكتۇم بىلەن ئاللاھ ئەلچىسى (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئوتتۇرسىدىكى ھېكايە بولۇپ ، ئاللاھ ئۇنىڭدا پەيغەمبەرنى ئەيىپلىگەن .

ئىسلام پېشۋاسى (فەتىۋالار توپلىمى : 4.ج |320) دە مۇنداق دىگەن :

" كۆپچىلىك ئالىملاردىن نەقىل قىلىنغان نەرسە شۇكى ، ئۇلار ، يەنى ، پەيغەمبەرلەر كىچىك گۇناھلاردىن خالى ئەمەس ، بىراق ئۇلار ئۇنى داۋام قىلمايدۇ . ۋە ئۇلار ، بۇ مەلۇم ئەھۋالدا يۈز بەرمەيدۇ، دىمەيدۇ . ھەمدە ئۇلار ھەرقانداق ئەھۋالدا مۇتلەق خاتالىقتىن خالى دىگەن سۆزى نەقىل قىلىنغان ھەمدە ئەڭ كۆپ نەقىل قىلىنغان تۇنجى مەزھەپ بولسا رافىزەلەر بولۇپ ، ئۇلار : پەيغەمبەرلەر ھەتتا ئۇنتۇش ، سەۋەنلىك ۋە خاتا چۈشىنىش سەۋەپلىك يۈز بىرىدىغان خاتالىقلاردىنمۇ خالى ۋە ساقلانغان دەيدۇ . " تۈگىدى .

بىر قىسىم كىشلەر ، پەيغەمبەرلەرنى گۇناھ ئۆتكۈزىدۇ دىيىش باشباشتاقلىق دەپ قارايدۇ . ھەمدە بۇنى دەلىللەيدىغان قۇرئان ۋە ھەدىيس تېكىستلىرىنى خاتا چۈشەندۈرىدۇ . ھەمدە ئۇلارنى بۇ سۆزگە ئىتتىردىغىنى ئىككى شۈبھىلىك :

بىرىنچى : ئاللاھ بىزنى پەيغەمبەرلەرگە ئەگىشىشكە ۋە ئۇلارنى ئۈلگە قىلىشقا بۇيرىغان . ئۇلارغا ئەگىشىشكە

دىيىلگەن بۇيرۇق ئۇلار قىلغان ھەرقانداق ئىش بىزنىڭ ئەگىشىشىمىزگە ئۇلگە بولۇشنى لازىم قىلىدۇ . ھەمدە ئۇلارنىڭ ھەرقانداق ئىش-ھەركەت ۋە ئېتىقادى ئىبادەت . ئەگەر بىز پەيغەمبەر(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىقى ئۇنىڭغا بولسۇن) گۇناھ ئۆتكۈزىدۇ دىسەك ، بۇ يەردە تەڭقىسلىق شەكىللىنىدۇ . چۈنكى بىز ئۇنىڭ ئۈلگىسىگەئەگىشىشكە بۇيرۇلغىنىمىز ئۈچۈن ، پەيغەمبەر سادىر قىلغان بۇ گۇناھنى دوراپ قىلىشقا بۇيرۇلغان بولىمىز . يەنە بىرلا ۋاقىتتا بىز ئۇنىڭغا قوشۇلالمايمىز ياكى قىلماسلىققا بۇيرۇلغانىمىز. چۈنكى ، ئۇ بىر گۇناھ . بۇ شۈبھىلىك دۇرۇس ، ھەمدە ئەگەر بۇ گۇناھ يوشۇرۇن بولسا ، تائەت ئەمەللىرى بىلەن ئارىلىشىپ قالىدىغان دەرىجىدە ئاشكارا بولمىسا مۇۋاپىقتۇر . بىراق ئۇلۇغ ئاللاھ ئەلچىلىرىگە ئۇلارنىڭ قەيەردە خاتالاشقانلىقىنى بايان قىلىپ بەردى ، ھەمدە ئۇلارنى كىچىكتۈرمەستىن تەۋبە قىلىشقا مۇۋەپپەق قىلدى .

ئىككىنچى : گۇناھلار تاكامۇللۇققا زىت ھەمدە ئۇ بىر يېتەرسىزلىك . بۇ ، ناۋادا ئۇنىڭغا تەۋبە بولمىغاندا توغرا . چۈنكى تەۋبە گۇناھقا كەچۈرۈم ئىلىپ كىلىدۇ . ھەمدە تاكامۇللۇققا زىت كەلمەيدۇ ھەمدە ئۇنى قىلغۇچىنى ئەيىپلىنىشكە يۈزلەندۈرمەيدۇ . بەلكى نۇرغۇن ئەھۋاللاردا بەندە گۇناھ ئۆتكۈزۈشتىن ئىلگىركىگە قارىغاندا ، تەۋبە قىلغاندىن كىيىن تىخمۇ ياخشى بولۇپ كىتىدۇ . ھەممىگە مەلۇم ، پەيغەمبەردىن گۇناھ سادىر بولدىمۇ ، ئۇ شۇئان تەۋبىگە ۋە كەچۈرۈم سوراشقا ئالدىرىدى ، شۇڭا پەيغەمبەرلەر گۇناھنى داۋاملاشتۇرمايدۇ ، ۋە ياكى تەۋبىنى كېچىكتۈرمەيدۇ . چۈنكى ئاللاھ ئۇلارنى ئۇنىڭدىن ساقلىدى ، ھەمدە ئۇلار تەۋبە قىلغاندىن كىيىن بۇرۇنقىغا قارىغاندا تىخمۇ مۇكەممەل بولۇپ كەتتى .

3- بىر قىسىم دۇنيا ئىشلىرىدىكى مەقسەتسىز خاتالىق :

دۇنيا ئىشلىرىدىكى خاتالىقلارغا كەلسەك ، گەرچە ئۇلارنىڭ ئەقلى كامىل ، چۈشىنىشى كۈچلۈك بولسىمۇ ، ئۇلارنىڭ ئۇنداق خاتالىقلارنى سادىر قىلىشى توغرا . ئۇ بولسا بىزنىڭ پەيغەمبىرىمىزنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بىر قىسىم پەيغەمبەرلەردە يۈز بەرگەن . ھەمدە ئۇ تۇرمۇشنىڭ تىبابەت ، دىھقانچىلىق قاتارلىق ھەر خىل ساھەلىرىدە يۈز بەرگەن .

مۇسلىم سەھىيھدە (6127) رافىئ بىن خەدىيجدىن نەقىل قىلىدىكى ، ئۇ مۇنداق دىگەن : " ئاللاھ پەيغەمبىرى(ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىقى ئۇنىڭغا بولسۇن) مەدىنىگە كەلدى ، ھەمدە ئۇلارنىڭ خورمىنى چاڭلاشتۇرىدىغانلىقىنى بىلدى . شۇنىڭ بىلەن ئۇ : **« سىلەر نىمە قىلىۋاتىسىلەر ؟ »** دىدى . ئۇلار : " بىز دائىم مۇشۇنداق قىلاتتۇق . " دىدى. ئۇ : **« ئەگەر سىلەر ئۇنى قىلمىساڭلار ياخشى بولامدىكىن . »** دىدى . شۇنداق قىلىپ ئۇلار ئۇنى قىلمىدى . ۋە ھوسۇل كىمىيىپ كەتتى . ئۇلار ئۇنىڭغا بۇ ئەھۋالنى ئېيىتتى ھەمدە ئۇ : **« مەن پەقەت بىر ئىنسان ، ئەگەردە مەن سىلەرنى دىنىڭلار توغرىسىدا بىر ئىشقا بۇيرىسام ، ئۇنى قىلىڭلار . ئەگەردە ئۆز قارىشىم بويىچە بىر ئىشقا بۇيرىسام ، مەن پەقەت بىر ئىنسانمەن . »** دىدى . شۇڭلاشقا مەلۇم بولدىكى ، پەيغەمبەرلەر ۋەھىيگە نىسبەتەن ، خاتالىقتىن ساقلانغان . بىز پەيغەمبەرنىڭ (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىقى ئۇنىڭغا بولسۇن) ۋەھى يەتكۈزۈشى ھەققىدە تۆھمەت قىلىدىغان ، ھەمدە ئۇنىڭ بەلگىلىگەن قانۇنلىرىدىن شەكلىنىدىغان ھەمدە بۇ ئۇنىڭ شەخسىي ئىجتىھادىي قارىشىدىن ئىبارەت دەيدىغانلاردىن ئاگاھ بولۇشىمىز كىرەك

. پەيغەمبەر (ئاللاھنىڭ تەرىپلىشى ۋە ئامانلىق ئۇنىڭغا بولسۇن) ئۇنداق ئىشنى ھەرگىز قىلالمايدۇ . ئاللاھ مۇنداق دىگەن : « **ئۇ ئۆز كۆڭلى خاھىشى بىلەن سۆزلىمەيدۇ . پەقەت ئىلھام قىلىنغان ۋەھىينىلا سۆزلەيدۇ .** » [نەجم(يۇلتۇز) : 3-4]

فەتۋالار دائىمي كومىتىتىدىن : پەيغەمبەرلەر ۋە ئەلچىلەر خاتالىق ئۆتكۈزەمدۇ ؟ دەپ سورالدى .

ئۇلار جاۋاپ بىرىپ مۇنداق دىدى : " شۇنداق ، ئۇلار خاتالىق ئۆتكۈزىدۇ . لىكىن ئاللاھ ئۇلارنى خاتالىقىدا داۋام قىلدۇرمايدۇ . بەلكى ئاللاھ ئۇلارغا ۋە خەلقلىرىگە رەھىم-شەپقەت قىلىپ خاتالىقنى ئۇلارغا كۆرسىتىپ بىرىدۇ ، ھەمدە ئۇ ئۇلارنىڭ خاتالىقنى كەچۈرۈۋىتىدۇ ھەمدە ئۆز پەزلى-كەرىمى ۋە رەھىم-شەپقىتى بىلەن ئۇلارنىڭ تەۋبىسىنى قوبۇل قىلىدۇ . چۈنكى ئاللاھ تولىمۇ كەچۈرگۈچى ۋە ناھايىتى مىھرىبان . بۇلار بۇ ھەقتە سۆزلەنگەن قۇرئان ئايەتلىرىنى ئۆگەنگۈچىلەرگە ئايدىڭ . "

[دائىمي كومىتىت فەتۋالىرى ، 3194]

كۆپرەك بىلمەكچى بولسىڭىز ، 7208-سۇئالغا قاراڭ .

ھەمدە ئاللاھ ياخشى بىلىدۇ .